

Per Ganneviks stiftelse

för kulturella ändamål

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

2015-05-11 kl 19.30

PRESSMEDDELANDE

2015 års Ganneviksstipendier tilldelas Niklas Ek, Britta Marakatt-Labba, Lars Norén, Ann Petrén och Karin Rehnqvist

Per Ganneviks stiftelse för kulturella ändamål delade på måndagskvällen ut årets stipendier vid en ceremoni på Kulturhuset/Stadsteatern i Stockholm. Fem konstnärer inom lika många konstområden mottog stipendier om 500 000 kronor vardera för sina insatser. Den 24 maj kl 16 i Hörsalens foajé deltar flera av stipendiaterna i ett samtal om sina konstnärskap under *Gannevik Talks* på Kulturhuset/Stadsteatern i samarbete med *Forum Debatt*.

Stipendierna möjliggörs genom en omfattande donation till Konstnärsnämnden från affärsmannen och konstälskaren Per Gannevik som avled 2011. I hans namn inrättade Konstnärsnämnden *Per Ganneviks stiftelse för kulturella ändamål*. Syftet med stiftelsens stipendier är att enligt donatorns vilja stödja konstnärskap som kan förväntas få stor betydelse för kulturarvet.

Motiveringarna för valet av respektive stipendiat 2015 lyder:

Niklas Ek – för sina insatser inom dans

En scenkonstnär som genom rörelsen gläntar på dörren till människans bråddjup. En karaktärsdansare med fysisk kapacitet kopplad till ett rikt inre liv i ögonblicket.

Med en ovanligt lång och rik scenkarriär har han, med fötterna stadigt i jorden tillgång till både det våldsamma och det ömtåliga. Niklas Ek är inte en dansare som uppträder utan en människa som dansar.

Britta Marakatt-Labba – för sina insatser inom bild och form

Hennes berättelser är monumentala och närgångna på en och samma gång. Broderierna återfinns ofta i offentliga miljöer som universitet och kyrkor, men skapar en unik närhet till betraktaren. Med stor hantverksskicklighet och färgkänsla skapar Britta Marakatt-Labba konst om den samiska historien och nutiden, om kolonialism och rovdrift, om ljus och mörker och om naturens och människans sårbarhet.

Lars Norén – för sina insatser inom teater

Utan att väja, med både kompromisslös offervilja och en djupt humanistisk grundhållning, formulerar han våra mörkaste möjligheter och våra vackraste tillkortakommanden. Ännu mitt uppe i en livslång forskningsexpedition, in i de gränslandskap som språk och civilisation utgör, har han kommit att bli en av såväl Sveriges som Europas mest spelade och respekterade dramatiker. Hans förmåga att dissekera både människa och text, har tillsammans med en absolut lyhördhet för scenens möjligheter, gett honom stora framgångar även som regissör.

Ann Petré – för sina insatser inom film

Två Guldbaggar för bästa huvudroll har det redan blivit och en lång rad oförglömliga karaktärer både på teaterscenen och vita duken. Den märkvärdiga skådespelarkonsten – att göra någon annans till sitt eget, att lyfta det utifrån egna erfarenheter och kunskaper, att visa alternativ till det jag redan vet som hon själv uttryckt det, att bli ”bekvämt med det obekväma” – hon behärskar sina verktyg till fulländning oavsett format eller genre. Det inte alltid enkla steget mellan det direkta mötet med en teaterpublik i nuet och en närgående kameras tidlösa registrerande tar hon till synes lekande lätt. Med självklar auktoritet och total närvaro förstår och försvarar hon sina rollkaraktärer med ett aldrig sviktande engagemang.

Karin Rehnqvist – för sina insatser inom musik

Det har sagts att ”Ropet hörs överallt i hennes musik.” Ett rop, ett skrik, en vädjan, en viskning. Ofta rå och osentimental, men med nära tillgång till det innersta i oss. Det ursprungliga och det folkliga transformeras av henne till en oroande, roande och närvarande samtid. Runt om i världen sjungs, spelas, framförs hennes musik – fin och ful i skön förening.

Korta biografiska beskrivningar bifogas i bilagan.

Pressbilder finns på hemsidan www.ganneviksstiftelsen.se.
Kortfattade biografiska uppgifter finns i bilagan längst ner i dokumentet.

För mer information vänligen kontakta:

Ann Larsson, direktör/myndighetschef Konstnärsnämnden,
föredragande i Ganneviksstiftelsen ann.larsson@konstnarsnamnden.se
08-50 65 50 80 eller 070-497 89 76,

eller

Ann Traber, utredare/projektledare, annt@konstnarsnamnden.se
08-50 65 50 66 eller 0735-44 62 46,

eller

Sara Henrikson, pressansvarig för årets Gannevik stipendieutdelning
sara.henrikson1@gmail.com eller 072 734 73 59.

Per Ganneviks stiftelse för kulturella ändamål

2012 donerade finansmannen och konstluskaren Per Gannevik cirka 60 miljoner kronor till Konstnärsnämnden. I enlighet med testamentvillkoren bildades då Per Ganneviks stiftelse för kulturella ändamål. Stiftelsens ändamål är att stödja nu verksamma konstnärer som kan förväntas ha betydelse för kulturarvet. Stipendiaterna kommer att sökas inom de fem konstområden som Konstnärsnämnden vanligtvis stödjer - bild och form, musik, teater, dans och film. Stiftelsens styrelse är i enlighet med stadgarna densamma som Konstnärsnämndens styrelse.

BILAGA:

Kortbiografier om stipendiaterna

Niklas Ek (Dans)

Niklas Ek är född 1943 i Stockholm. Han är svensk premiärdansör och utbildad i Stockholm och New York. Niklas har medverkat i en lång rad dans- och teaterföreställningar genom åren, flera i samarbete med brodern och regissören/koreografen Mats Ek. Han har varit med i succé på succé, genom åren t ex *Sankt Görän och Draken*, *Bernarda*, *Giselle*, *Soweto* och *Svansjön*.

Bland senare föreställningar i urval kan nämnas medverkan i *Utvandrarna* (Dramaten 2014), *Julia & Romeo* (Operan, 2013), *Spöksonaten* (Dramaten 2012) och i *Till Damaskus* (Dramaten 2012).

Niklas Ek har också frekvent medverkat i film/tv-produktioner genom åren. Filmografi i urval: *Juloratoriet*, 1996; *Livsfarlig film*, 1988; *Bröderna Mozart*, 1986 och *Fröken Julie*, 1980.

Han har varit anställd på Operabaletten vid Kungliga Operan, som solist i Cullbergbaletten, Marionetteatern, Judiska teatern och Orienteatern. Han har under många år arbetat internationellt bland annat med Jiří Kylián /NDT Netherlands Dance Theatre, Maurice Béjart/Ballet du XX Siecle i Bryssel, James Thierrée/ la Compagnie du Hanne-ton, John Neumeier/Hamburg Balett vid Hamburger Staatsoper i Hamburg , Merce Cunningham i New York och Glen Tetley Company i New York. Han har även samarbetet med Ohad Naharin, John Cranko /Fokine, José Limón, Kenneth MacMillan, och Frederick Ashton.

Britta Marakatt-Labba (Bild och form)

Britta Marakatt-Labba, född 1951 i Karesuando, är bosatt och arbetar i Övre Soppero. Hennes speciella teknik är broderi med tunna garner i ull, lin och silke på linne, i kombination med screentryck och collage. Hennes särpräglade och poetiska arbeten har ofta motiviskt ursprung i den samiska kulturen.

Britta Marakatt-Labbas produktion spänner över mer än tre decennier och omfattar framför allt textila bildverk, men också grafik,

bokillustrationer, scenografi och kostymer för film och teater. Hennes mest kända offentliga utsmyckning är det 40 centimeter höga och hela 24 meter långa broderi som skildrar den samiska historien och mytologin. Detta verk hänger på Tromsø universitet.

Britta Marakatt-Labba har visat sina verk i ett flertal separat- och grupputställningar i Sverige och internationellt. Hon är representerad i norska, svenska och finska offentliga samlingar, och har mottagit flera kulturpriser och utmärkelser. Bland dem återfinns *Kaupapistipendiet* 2012, *Asa Kitokstipendiet* (2011), *Kulturstipendiet Rubus Arcticus* (2000) och *Anna Nordlander-priset* (1993).

Lars Norén (Teater)

Lars Norén, född 1944, är en av Sveriges internationellt mest kända dramatiker. Hans pjäser spelas på scener runtom i världen, TV-uppsättningarna ses av miljontals tittare, och en ny Norénpjäs har ofta varit ett allmänt samtalsämne.

Redan tidigt på 1970-talet hade Norén närmast sig en scenisk gestaltning, exempelvis i TV-pjäser som *Amala*, *Kamala* (1971) och i hörspel för radio som *Box Ett* (1972). *Fursteslickaren*, hans debut som scendramatiker, sattes under skandalartade former upp på Dramaten (1973). Med *Orestes* (1979) och *Modet att döda* (1980), två skådespel med starkt rituell och teatral klassisk prägel, återvände Norén till scenen. De delvis självbiografiska pjäserna *Natten är dagens mor* och *Kaos är granne med Gud* som sattes upp 1982 respektive 1983 och sedan sändes i två mycket uppmärksammade TV-uppsättningar 1984, blev det egentliga startskottet för Noréns berömmelse som dramatiker. Och med sviten ”Borgerliga kvartetter” som omfattade kammarspelen *Höst och vinter*, *Bobby Fischer bor i Pasadena* och *Sommar* nådde Norén ut till den breda publiken.

Bland det sammanlagt hundratal pjäser som Lars Norén skrivit kan därutöver särskilt nämnas ”De döda pjäserna”, som består av 14 pjäser, däribland *En sorts Hades*, och trilogin ”Morire di Classe”, inledd med *Personkrets 3:1* som gav röst åt socialt utsatta på Stockholms gator, samt den omdiskuterade *7:3* som skrevs och uppfördes i samarbete med en grupp fångar.

Under samlingsnamnet ”Terminaler” har han skrivit en lång svit kortare pjäser med existentiell tematik samt fler pjäser av social/samhällelig karaktär, som *Anna Politkovskaja In Memoriam*, *Kyla* och *Krig*. Flertalet av dem har satts upp både i Sverige och utomlands. Under 2000-talet har Norén dessutom ägnat sig åt en mängd regiuppdrag av både egna och andras verk, såväl i Sverige som ute i Europa. Åren 1999–2007 var han konstnärlig ledare för Riks

Drama, Riksteatern, och mellan juli 2009 och november 2011 konstnärlig ledare för Folkteatern i Göteborg.

2008 utkom Lars Norén med *En dramatikers dagbok*, ett verk som på drygt 1600 sidor spände över fem år av hans liv. Den följdes av en andra del i augusti 2013, *En dramatikers dagbok 2005-2012*. Hösten 2012 gav han med *Filosofins natt* ut sitt första skönlitterära prosaverk sedan 1970-talet, och i januari 2014 kom ytterligare en prosabok, *Ingen*. I samband med författarens 70-årsdag i maj 2014 utkom två volymer med sammanlagt ett fyrtiotal av hans senaste dramer. Under våren 2015 utkom en ny poesisamling *Fragment* (2015).

Ann Petré (Film)

Ann Petré är född 1954 och är uppvuxen i Västerås, men hon bor nu i Stockholm. Hon är en våra mest folkkära och kritikerrosade skådespelare. Bland de priser hon belönats med finns två Guldbaggar, en för *Om jag vänder mig om* och en för *Happy End*. Bland andra priser kan nämnas Teaterkritikernas förenings stora pris, Nöjesguidens Stockholmspris och DN:s kulturpris 2011 ”för sin osvikliga inlevelseförmåga och förmåga att skapa rollfigurer vi aldrig glömmet.”

Filmografi i urval: *Hallåhallå*, 2014; *Happy End* 2011; *Masjävlar* 2004; *Om jag vänder mig om*, 2003; *Min store tjocke far*, 1992; *Bröderna Mozart*, 1986.

Teaterföreställningar i urval: *Gösta Berlings saga*, Stadsteatern 2015; *Kvällarna med Kerstin*, Stadsteatern 2013; *Ett drömspel*, Stadsteatern 2012; *Vi betalar inte...* Stadsteatern 2006; *Hamlet*, Stadsteatern 2005; *En uppstoppad hund*, Stadsteatern 1988.

Karin Rehnqvist (Musik)

Karin Rehnqvist är född 1957 i Stockholm, men är uppvuxen i Nybro i Småland. Hon är en av Skandinavien mest välkända tonsättare, vars musik ofta framförs runt om i världen. Hon komponerar kammarmusik, orkestermusik och vokalt, och arbetar gärna med annorlunda och gränsöverskridande konsertformer. Som tonsättare har Karin Rehnqvist nära anknytning till svensk folkmusik och bruket av ”kulning” är ett vanligt inslag i verken, på ett modernistiskt och personligt sätt. Denna uråldriga sångteknik användes förr av valflickor för att göra sig hörda och för att locka på kreaturen, men också för att söka kontakt och tillkännage sin personliga närvaro eller varna för hot från djur som varg eller björn.

Karin Rehnqvist är också en känd kördirigent. Under många år var hon ledare för ”Stans kör” i Stockholm. Under första hälften av 2000-talet var hon ”composer in residence” hos Svenska Kammarorkestern i samverkan med Skotska Kammarorkestern.

Bland det som blivit mest uppmärksammat under senare år är att Karin Rehnqvist belönades med en Grammis för cd:n *LIVE* – 2013 års bästa klassiska album. 2013 gjorde hon också *Klockrent*, en konsert för Gotlands alla kyrkklockor, med direktsändning i Sveriges Radio. Hon komponerade också verket *Hymn till Kronprinsessans bröllop*, som framfördes i Storkyrkan 2010. Hon har även tilldelats *Prix Italia*.